

שנת ה-70 לעצמאות מדינת ישראל

בשנת הלימודים תשע"ח יישלבו גני הילדים ובתי הספר את נושא "שנת ה-70 לעצמאות מדינת ישראל". הנושא ישולב במסגרת פעילויות הגן ובמסגרת לימודי תחומי הדעת השונים ופעילויות ואירועים שיתקיימו בבתי הספר לאורך השנה. הציר המארגן שילווה את הוראת הנושא הינו:

"חוקרים את העבר – מוקירים את ההווה – חוזים את העתיד".

במהלך הקיץ ובשנת הלימודים יפתח משרד החינוך יחידות הוראה ופעילויות המבוססות על תכניות הלימודים במגוון תחומי דעת.

מטרות התכנית

- להעריך ולהוקיר את המדינה והישגיה.
  - לעודד סולידאריות חברתית.
  - ללמוד ולהכיר את הישגיה הבולטים והמשמעותיים של המדינה, לצד אתגרים עמם היא מתמודדת.
  - לחוות מפגשי נוף-אדם.
  - לזמן חוויה משמעותית.
  - לעודד יזמות פעילה.
- הוראת הנושא תתבצע בקרב כלל תלמידי ישראל, תוך התאמתה למאפיינים הייחודיים לכל מגזר, בהתאם למטרות התכנית.

עקרונות מרכזיים בהוראת הנושא

- כל תלמיד יעסוק בשלושת ההיבטים: **עבר-הווה-עתיד**.
- **החקר** יעמוד במרכז הלמידה דרך תחומי דעת או דרך תימות/נושאים בהם יבחר המוסד החינוכי (ראה דוגמאות בהמשך).
- יושם דגש על הישגי המדינה, אתגריה ודרכי התמודדות.
- כל מוסד חינוכי יכין **תכנית מוסדית** בשלושת הרמות: הווה, עבר, עתיד, המשלבת למידה במהלך השיעורים ובמסגרת למידה חוץ בית ספרית ופעילות בלתי פורמאלית כגון: סיורים, טיולים, סמינרים, ביקורים במוסדות תרבות ועוד.
- העשייה החינוכית תתפרס לאורך **כל השנה** ותגיע לשיאה לפני יום העצמאות.
- שילוב הנושא **יתאפשר בכלל תחומי הדעת וכן בלמידה בינתחומית**.

המנהל הכללי
Director General
المدير العام

- הוראת הנושא תשלב גיוון בדרכי ההוראה הלמידה תוך עיצוב סביבות הלמידה: דיונים ערכיים, סיפורים וסרטים, סימולציות, לוחות מפעילים וכדומה.
- מומלץ לקיים פעילות גם ברמה שכונתית, קהילתית ורשותית.
- מומלץ לשתף ולשלב בפעילות הורים, רשויות, תנועות וארגוני נוער, מתנ"סים, מגזר שלישי וגורמי קהילה רלוונטיים.
- הנושא ילמד כחלק מתהליך לימודי ערכי ומתמשך בכל שכבות הגיל ויצוין בפעילויות שיא כגון, סיורים, טיולים, טקסים, חידונים, תחרויות, ערבי שירה וכדומה.

מבנה התכנית

המוסד החינוכי יבחר תחומים כראות עיניו שילמד/ו ברמה אישית/כיתתית או בית ספרית בו/ בהם ירצה להעמיק. התחום הנבחר ילמד בהתאם לציר הבא: (בהלימה לשכבת הגיל)

חוקרים את התחום הנבחר כפי שבא לידי ביטוי טרם הקמת המדינה ובשנותיה הראשונות	משקפים את התחום הנבחר כפי שבא לביטוי בהווה, בישראל של שנת 2017	מציירים וחוזים את תמונת עתיד של התחום הנבחר בישראל בשנת ה-100 לעצמאותה

תחומים לדוגמא:

- מוסיקה, אמנות, שירה, קולנוע, מחול, ספרות
- מדע, טכנולוגיה, רפואה, המצאות וחידושים
- אופנה, קולינריה, תקשורת ופרסום
- ארכיטקטורה, תחבורה, סביבה, דמוגרפיה
- תיירות, תעשייה, חקלאות, כלכלה
- אישים, מנהיגים, בטחון, מערכת פוליטית, מגדר
- שפה וסלנג

ועוד כיד הדמיון, בהתאם למאפייני בית הספר, תרבותו ותחומי העניין שלו.

שילוב הנושא במוסדות החינוך לפי שכבות גיל

בגני הילדים

במהלך השנה מוצע כי הגננת וצוות הגן יעסקו בנושא באופן שגרתי ובדרך רלוונטית, באמצעות לימוד ושימוש בערכים, מושגים, פתגמים, שיר וסיפור על המדינה.

להלן הצעה להוראת הנושא בגן הילדים:

מוטיב מלווה- נוף ישראלי: "האדם אינו אלא תבנית נוף מולדתו" (טשרניחובסקי)

חוקרים את העבר

- **סיורים** בשכונה/רחוב והכרות עם אתרים מרכזיים ביישוב, חקר סמלי היישוב וסמלי המדינה.
- **"בטעם של פעם"** – הכרות עם העבר באמצעות חקר תצלומים משפחתיים ותצלומים של היישוב והסביבה הקרובה.

מוקירים את ההווה

- **"קום והתהלך בארץ"** – טיול אמיתי או וירטואלי והכרות עם נוף ישראלי (מדבר, ים, שדה, הר, חורשה/יער ועוד), פרחים, עצים, ציפורים, שבילים ועוד.
- הרחבת פרויקט הכנסת.
- **זמר ישראלי** – בין עבר להווה – הכרות עם שירים ומשוררים המהווים נכס צאן ברזל במורשת הישראלית.

חוזים את העתיד

- **"אם תרצו אין זו אגדה"** – עשייה קהילתית למען העתיד.

יום שיא – "חגיגה למדינה"-גנים בוחרים ויוזמים מיזמים למען הקהילה.

בחינוך היסודי

בתי הספר היסודיים ישלבו את הנושא בהוראת תחומי הדעת, בשעת חינוך, בתכנית למעורבות חברתית ובפעילות הבלתי פורמאלית.

להלן הצעה להוראת הנושא בבית הספר היסודי

מוטיב מלווה- "עוד לא תמו כל פלאיך" (יורם טהרלב)

חוקרים את העבר

- **חלק א:** שיר של יום פלאי המדינה (הסיפור שמאחורי השיר) בראי הזמר הישראלי.
  - **חלק ב:**
- א-ב "סיפורי סבתא": הכרות עם סיפורים של המשפחה שלי מתולדות המדינה.

המנהל הכללי
Director General
المدير العام

ג-ד "ארצנו הקטנטונת": הכרות עם מקומות מיוחדים בשכונה/בעיר שלי.
ה-ו חקר סביב דמויות מעוררות השראה/מופת/פורצות דרך וכד'.

מוקירים את ההווה

- ד-ו אקטואליה – הכרות עם אירועים/הישגים אקטואליים מרכזיים מחיי המדינה. תוצר: הכנת אלבום מתפתח.
- ביקור במוזיאון/ אתרים ייחודיים וכד'.

חוזים את העתיד

- "כזה ראה וחדש" – 70 עצות למדינה.
- תערוכת כרזות, כרזות דיגיטליות, צילומים, עיתונים, בולים וכד'. תוצר: תערוכה "המדינה ואני בעוד 10 שנים".
- יום שיא בנושא "עוד לא תמו כל פלאיך".

:

בחינוך העל יסודי

בתי הספר העל יסודיים ישלבו את הנושא בהוראת תחומי הדעת, בשעת חינוך, בתכנית למעורבות חברתית ובפעילות הבלתי פורמאלית.

להלן הצעות להוראת הנושא בבית הספר העל יסודי

מוטיב מלווה - "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל" יגאל אלון

חוקרים את העבר

- עבודות חקר בנושאים כגון: מוסיקה, אומנות, מדעים, כלכלה, ביטחון שפה וכו', כולל שילובים בין תחומי דעת.
- כתיבת ערכי ויקיפדיה.

מוקירים את ההווה

- שכבות בוגרות- מסע אל החברה הישראלית על רצף הזמן: אוכלוסיות/ נושאי מפתח.
- הישגי המדינה ואתגריה והצעות לפתרון.
- דיבור בציבור בנושא.
- ימי שדה במסגרת של"ח ומסע ישראלי.
- חידון ארצי בג"ג "סובב ישראל-70".
- יוזמות בתעשייה.

חוזים את העתיד

- חוזים את העתיד – פיתוח אפליקציות וטכנולוגיה עתידית.
- כתיבת חזון המדינה בשנת ה-100 מבחינה חברתית/ כלכלית/ מדינית.
- "חדרי בריחה" המבוססים על חידות בנושא -70 שנה למדינה.
- יחידות השכלה כללית בנושא.
- שיח ומפגשי בני נוער ממגזרים שונים לקידום הסובלנות וההיכרות.

המנהל הכללי
Director General
المدير العام

• חידון בפליי באז כחלק מהערכה חלופית.

במהלך הקיץ יוקם אתר מלווה, בו ירוכזו כל החומרים, מגוון דוגמאות ליחידות הוראה, מערכי שיעור, חוברות למידה והצעות לפעילויות פורמאליות ובלתי פורמאליות.

אנו מזמינים אתכם לפתח תכניות ייחודיות משלכם וכן להעמיק בנושא בכל דרך בה תבחרו. ניתן לשלוח תכניות עבודה, סרטונים, וחומרי למידה שתייצרו במוסדות החינוך באמצעות דוברי המחוזות וכן למירי נבון, סגנית מנהל המינהל הפדגוגי, בכתובת המייל- [_____](#) . כל החומרים יועלו לאתר שיוקם ויועמדו לרשות הכלל.

בברכת שנת לימודים פורייה ומהנה

מירי נבון

סגנית מנהל המינהל הפדגוגי ומובילת הנושא במטה משרד החינוך